

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ke sdělení Komise: Agenda pro udržitelný a konkurenceschopný evropský cestovní ruch

KOM(2007) 621 v konečném znění

(2009/C 27/03)

Dne 19. října 2007 se Komise, v souladu s článkem 262 Smlouvy o založení Evropského společenství, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

sdělení Komise: Agenda pro udržitelný a konkurenceschopný evropský cestovní ruch.

Specializovaná sekce Jednotný trh, výroba a spotřeba, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 13. června 2008. Zpravodajem byl pan MENDOZA CASTRO.

Na 446. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 9. a 10. července 2008 (jednání dne 10. července 2008), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 108 hlasy pro, 5 členů se zdrželo hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 Evropský hospodářský a sociální výbor vítá a schvaluje sdělení Komise „Agenda pro udržitelný a konkurenceschopný evropský cestovní ruch“ a podporuje závazek Komise jasně konsolidovat prostřednictvím agendy politiku a strategii cestovního ruchu na příští léta; tato agenda má zavést strategii a politiku do každodenní praxe. Tato nová politika již byla stanovena v předchozím sdělení Komise „Obnovená politika EU v oblasti cestovního ruchu: Vstříc silnějšímu partnerství pro evropský cestovní ruch“.

1.2 Výbor si váží úsilí Komise stručně shrnout značné množství významných dokumentů, názorů a diskusí. Výsledkem je vyhovující a jasné předložení souhrnu práce Skupiny pro udržitelnost v oblasti cestovního ruchu veřejnosti, jakož i práce odborníků, kteří vypracovali zprávu a výsledků veřejné konzultace, která se poté uskutečnila.

1.3 Je správné, že Komise tuto novou politiku cestovního ruchu zakládá na obnovené Lisabonské strategii a jako obecné cíle stanovuje zlepšení konkurenceschopnosti a udržitelnosti a jako konkrétní cíle ekonomickou prosperitu, sociální spravedlnost a soudržnost a ochranu přírody a kultury.

1.4 Také výzvy uvedené ve sdělení Komise i navržené způsoby, jak k nim přistupovat, považuje Výbor za správné. Navrhuje se, aby se všichni aktéři účastnili prostřednictvím různých druhů spolupráce a „konkurenční spolupráce“, a tato účast je považována za základní kámen nové politiky cestovního ruchu a její prováděcí agendy. Význam výzev uvedených ve sdělení Komise je zřejmý a soustavná studie vlivu skleníkových plynů na udržitelnost musí být v budoucnu klíčovým prvkem agendy.

1.5 Výbor považuje za vhodné, že se Komise zavazuje vykonávat tuto novou politiku prostřednictvím dialogu, spolupráce, nových specifických podpůrných opatření a koordinace mezi zúčastněnými stranami. Agenda pro udržitelný a konkurenceschopný evropský cestovní ruch je rozvojem konkrétní metodologie a navrhovaných nástrojů činnosti pro všechny zúčastněné strany v evropském cestovním ruchu. Výbor se však domnívá, že Generální ředitelství pro podniky a průmysl

může a musí být aktivnější a musí udávat tón při zavádění značného počtu celoevropských iniciativ, k nimž patří např. sociální cestovní ruch, cestovní ruch pro všechny, vzdělávání v oblasti cestovního ruchu. Komise i ostatní instituce by především měly vyvinout větší úsilí při zapojení malých a středních podniků a mikropodniků do udržitelnosti cestovního ruchu a do agendy za účelem jejího uplatňování a dosažení. Výbor vítá iniciativu Komise týkající se evropských destinací nejvyšší kvality jako osvědčený postup a vzor.

1.6 EHSV opět navrhuje a doporučuje, aby bylo podporováno Evropské fórum cestovního ruchu a pokročilo se v úvahách a analýzách týkajících se zřízení Evropské poradní rady pro cestovní ruch, která by také sloužila pro sledování uplatňování agendy, a aby se zvážily možnosti založit Evropskou agenturu pro cestovní ruch. Obě instituce by možná mohly být platformami pro setkávání subjektů cestovního ruchu a různých aktérů v tomto odvětví za účelem zkvalitňování a šíření informací o udržitelném a konkurenceschopném cestovním ruchu, za účelem sledování naplňování politiky a agendy pro evropský cestovní ruch a zejména za účelem zachycení tendencí v odvětví cestovního ruchu a navržení potřebných opatření. Především vize změny klimatu, její dopady na cestovní ruch a navržení potřebných kroků by mohly být cílem obou institucí.

1.7 Výbor kladně hodnotí záměr Komise zlepšit využití dostupných finančních nástrojů. Konkrétně v oblasti sociálního cestovního ruchu již existuje dostatečný prostor pro zahájení přeshraničního shromažďování zkušeností v podobě pilotního projektu. Některými příklady mohou být sociální cestovní ruch a cestovní ruch pro všechny, rozvoj lidských zdrojů, rozvoj výrobku a pronikání na trh. Výbor se domnívá, že již existuje dostatečný prostor pro shromáždění přeshraničních zkušeností ve formě experimentálních projektů v těchto oblastech.

1.8 EHSV vítá vyvrcholení práce na Agendě 21 pro cestovní ruch, jejíž výsledek, obsažený ve sdělení Komise „Agenda pro udržitelný a konkurenceschopný evropský cestovní ruch“, doplňuje a konsoliduje obecnou politiku udržitelnosti evropského cestovního ruchu. Technický dokument komise vytvořený za tímto účelem je základem a doplňkem sdělení Komise, a proto je třeba oba dokumenty považovat za jeden celek.

1.9 Pokud jde o statistiky, EHSV vítá výzvu k vyjádření zájmu, kterou zahájila Komise a kterou svého času požadoval EHSV, s cílem vytvořit síť středisek pro sledování cestovního ruchu, která by poskytovala nejen údaje o tomto odvětví, ale také strategické a výhledové představy a odhadovala a navrhovala budoucí opatření.

1.10 EHSV je připraven pokračovat v práci na cestovním ruchu v souladu se sdělením Komise a vyzývá ostatní evropské instituce, členské státy, místní a regionální samosprávy, strany zainteresované v odvětví – podniky a odbory – a širokou veřejnost, aby také chápaly a podporovaly cestovní ruch jako všeobecné právo a jako hospodářské činnosti se strategickým významem pro budoucnost Evropy. Stejně tak je nutné, aby všichni aktéři a spotřebitelé jednali odpovědně s cílem dosáhnout udržitelného a konkurenceschopného cestovního ruchu.

1.11 I když sdělení Komise zohledňuje při navrhování cestovního ruchu kritéria a prvky sociálního charakteru, EHSV postrádá odkaz na koncepci a realitu evropského občanství, cestovní ruch ve skutečnosti je a může být ještě více slučujícím prvkem sociálních kultur a realit vyskytujících se kolem pojmu evropského občanství, které má každý z nás povinnost podporovat a rozvíjet. Pestrost a rozmanitost kultur, jazyků, kulturního a přírodního dědictví různých evropských států představuje velké bohatství, které může a musí být využíváno jako vzájemného poznání a uznání našich práv jako evropských občanů. Dalším aspektem, kterému je třeba věnovat velkou pozornost při debatách a v dokumentech o cestovním ruchu na evropské úrovni, je kultura, neboť se mohou vyskytovat synergie mezi cestovním ruchem a kulturou, jak je zřejmé z předchozího stanoviska Výboru.

1.12 V rámci zlepšování konkurenceschopnosti a udržitelnosti cestovního ruchu je nutné zohlednit specifika destinací. Výbor doporučuje, aby byla zohledněna specifika členských států, které z velké části závisí na cestovním ruchu. Při vypracování politik a návrhů v oblasti cestovního ruchu je třeba vhodným způsobem zohlednit potřeby různých území. Výbor doporučuje, aby zprávy o posouzení dopadu, které vypracovává Komise, zohlednily možný nepřiměřený dopad na různé regiony a odvětví, např. u destinací, které závisí z velké části na letecké dopravě a nemají jiný druh dopravy nebo na něm závisí téměř stoprocentně, jak je tomu v případě ostrovů.

1.13 EHSV se domnívá, že zásady a hodnoty uvedené ve sdělení Komise – udržitelnost, sociální blahobyt, konkurenceschopnost, spolupráce, partnerství, výnosnost, bezpečnost, kvalita zaměstnání atd. vytvářejí dohromady evropský model cestovního ruchu ne jako souhrn norem, nýbrž jako výsledek uplatňování těchto zásad a hodnot obecně na celém území Evropské unie.

1.14 EHSV povzbuzuje Komisi k dalšímu společnému postupu v certifikaci znalostí a schopností v oblasti cestovního ruchu na evropské úrovni za účelem zlepšení kvantity a kvality pracovních míst v tomto odvětví. Je třeba podporovat Europass, který je způsobem jednoduché a srozumitelné prezentace osobních schopností a kvalifikace v celé Evropě (v Evropské unii, v EFTA/EHP a v kandidátských zemích) pracujících, kteří hledají místo v jedné z evropských zemí.

2. Sdělení Komise

Předkládáme krátké shrnutí textu, jež uvádí hlavní body sdělení, za účelem lepšího pochopení a porozumění toho, co chce Komise sdělit všem zúčastněným stranám a evropským institucím.

2.1 Úvod sdělení

2.1.1 Problém rovnováhy mezi udržitelností a konkurenceschopností. Komise uznává v prvním odstavci úvodu sdělení klíčový a strategický význam cestovního ruchu pro ekonomiku EU, který se zakládá nejen na kvantitativních údajích, ale i na schopnosti cestovního ruchu vytvářet pracovní místa, a přispívat tak k dosahování cíle obnovené Lisabonské strategie. Za zmínku stojí předpokládaný růst, který má přesahovat 3 % a je bezpochyby dobrým příspěvkem k cílům zaměstnanosti, tento růst však může vést v určitých případech a v dlouhodobém měřítku k riziku překročení limitů, které stanovuje udržitelnost.

2.1.2 Konkurenceschopnost a udržitelnost: dvě slučitelné podmínky. Sdělení Komise vyjadřuje jasně, že konkurenceschopnost závisí na udržitelnosti, na kvalitě turistických zážitků a výslovně poukazuje na požadavky, které změna klimatu klade na průmysl cestovního ruchu. Sociální odpovědnost podniků může poskytnout významný příspěvek tím, že se přijmou opatření pro přizpůsobení se změnám klimatu a pro boj s těmito změnami, přičemž se bude současně podporovat inovace a hodnota produktů cestovního ruchu pro svět, který stojí tváří v tvář velkým globálním výzvám.

2.2 Obsah agendy. Komise navrhuje ve svém sdělení vytvořit novou rovnováhu mezi příznivými podmínkami pro turisty, prostředím a konkurenceschopností podniků a turistických destinací, na této rovnováze se musejí podílet všechny zúčastněné strany.

2.2.1 Cíle a výzvy. Sdělení Komise navrhuje jako vodítko pro činnost všech zúčastněných stran tři základní cíle agendy: ekonomickou prosperitu, sociální spravedlnost a soudržnost a ochranu životního prostředí.

Sdělení Komise navrhuje velmi důležité výzvy pro dosažení těchto cílů, kterými jsou:

- udržitelná správa přírodních a kulturních zdrojů,
- minimalizace využívání zdrojů a znečišťování,
- zvládnání změn v zájmu dobrých životních podmínek občanů,
- snížení sezónního charakteru poptávky,
- boj proti dopadu dopravy na životní prostředí,
- cestovní ruch dostupný všem,
- zlepšení kvality pracovních míst v cestovním ruchu,
- zaručení bezpečnosti turistů a místního obyvatelstva.

Tento seznam výzev je otevřený a „živý“ a různí aktéři v odvětví cestovního ruchu jej mají kdykoli aktualizovat, vytvářet priority a řídit jej v duchu spolupráce.

2.2.2 Rámec pro činnosti. Komise ve sdělení navrhuje, aby koherentní opatření zaměřená na dosažení cílů a výzev zahrnovala spolupráci a zodpovědný management turistických cílů podniků a turistů, a stanovuje podmínky, za kterých má být této koherence dosaženo.

2.2.3 Zásady. Sdělení uvádí celkem devět zásad, které musejí být respektovány za účelem dosažení udržitelného a konkurenceschopného cestovního ruchu. Zdůrazněme z nich tři následující:

- Respektovat meze, které mohou být stanoveny v souvislosti s přepravní kapacitou, turistickými zařízeními i objemem přílivu turistů.
- Dosáhnout přiměřeného tempa rozvoje dle přírodních, kulturních a společenských zdrojů, které jsou k dispozici v daný okamžik.
- Zavést dlouhodobé plánování jako nezbytnou podmínku rovnováhy mezi udržitelností a konkurenceschopností.

2.3 Společný postup vpřed. Komise v této části zdůrazňuje nutnost, aby všechny zúčastněné strany odvětví sloučily úsilí a pracovaly dobrovolně a kontinuálně. Navrhovaný model se zakládá na dodržování zásady subsidiarity, přičemž by činnosti měly probíhat spíše na úrovni turistických destinací, avšak v rámci vnitrostátní a evropské podpory. Ve sdělení se tedy zdůrazňuje role různých zúčastněných stran odvětví a Evropské komise s ohledem na Smlouvu.

2.3.1 Úloha zúčastněných stran. Sdělení v souladu se závěry Skupiny pro udržitelnost cestovního ruchu přiřazuje rozsáhlé povinnosti a konkrétní úlohu třem oblastem činnosti: turistickým destinacím, podnikům a turistům. Výslovně se odkazuje na nutnost zprostředkovat a rozšířit mezi mikropodniky poselství o nutné rovnováze mezi udržitelností a konkurenceschopností.

2.3.2 Úloha Evropské komise. Komise uznává svoji odpovědnost jednat v souladu se Smlouvou a zavazuje se, že zahájí a podpoří různé iniciativy na úrovni Společenství, v rámci agendy a jejího rozvoje. Z těchto iniciativ si zaslouží zvláštní pozornost čtyři skupiny činností:

- Povzbudit zúčastněné subjekty, aby vytvářely a sdílely znalosti v rámci rovnováhy mezi udržitelností a konkurenceschopností. Evropské fórum cestovního ruchu je dobrým příkladem pro výměnu nápadů a zkušeností.
- Podporovat evropské destinace nejvyšší kvality jako příklady osvědčených postupů a rozšiřovat je jako síť destinací dodržujících závazky udržitelnosti a konkurenceschopnosti.
- Využívat nejrůznější finanční nástroje EU; Komise se zavazuje k šíření informací za účelem jejich lepšího využívání v oblasti cestovního ruchu.
- Zohlednit udržitelnost a konkurenceschopnost v politikách Komise a uplatnit je v různých oblastech s velmi rozdílnými problémy a potřebami: pobřežní a horské regiony, venkovské a městské oblasti.

2.4 Závěr sdělení

Sdělení končí výzvou k plné spolupráci všech veřejných a soukromých zúčastněných stran při přijetí agendy a jejím praktickém provádění. Opakuje se doporučení, že spolupráce na všech úrovních je podmínkou pro zlepšení konkurenceschopnosti, která dlouhodobě zajistí atraktivní a udržitelný evropský cestovní ruch. Komise doporučuje v roce 2011 vyhodnotit akční plán obsažený v agendě. Cíl Komise je předložením sdělení jasný.

3. Obecné připomínky

3.1 Cestovní ruch a jeho strategický význam pro evropskou ekonomiku byl uznán všemi evropskými institucemi v rámci formálních a neformálních prohlášení, která posilují jeho roli, informují o ní všechny zúčastněné strany a představují silnou podporu tohoto odvětví. Cestovní ruch je významný nejen pro ekonomiku, ale i pro svůj sociální význam při budování Evropy občanů. I když je tento podnět významný, je třeba ještě hodně udělat pro to, aby měl cestovní ruch nyní a v budoucnosti klíčovou úlohu v evropské politice.

3.2 Je obzvláště významné zdůraznit, že nová Lisabonská smlouva uznává význam cestovního ruchu pro Evropu a dává Evropské unii více možností přispět k jeho rozvoji. Smlouva dává EU pravomoc a odpovědnost podporovat, koordinovat nebo doplňovat činnost členských států a stanovuje cíle zaměřené na podporu vhodného prostředí pro rozvoj podniků a na podporu výměny osvědčených postupů.

3.3 Cestovnímu ruchu se evropské instituce věnovaly následujícím způsobem:

- **Evropský parlament** schválil různá usnesení týkající se cestovního ruchu a jeho dopadu na zaměstnanost a ekonomiku. Patří k nim např. usnesení „Cestovní ruch a rozvoj“ a „Nové perspektivy a výzvy pro udržitelný cestovní ruch“.
- **Rada Evropské unie** se zabývala cestovním ruchem při různých příležitostech v závěrech a akčních plánech, zejména za účelem podpory udržitelnosti, konkurenceschopnosti a schopnosti vytvářet pracovní místa v cestovním ruchu. Především je třeba uvést závěry Rady ze dne 7. července 2006 týkající se sdělení Komise o obnovené politice EU v oblasti cestovního ruchu, v nichž Rada tuto politiku vítá a vyzývá Komisi k aktivní roli při koordinaci různých politik.
- **Evropská komise** vydala několik sdělení, především sdělení z března 2006 o obnovené politice EU v oblasti cestovního ruchu, založila, podporovala a řídila Evropská fóra cestovního ruchu, organizovala konference na různá témata, k nimž patří sociální cestovní ruch, agenda 21 pro cestovní ruch a vyvíjela řadu jiných činností, jako např. pilotní projekt „Evropských turistických destinací nejvyšší kvality“, který slouží k uznání a podpoře osvědčených postupů uplatňovaných členskými státy EU a kandidátskými zeměmi.

— **Výbor regionů** předložil mj. stanoviska ke sdělení Komise o spolupráci pro budoucnost evropského cestovního ruchu a ke sdělení o základních ukazatelích pro udržitelnost evropského cestovního ruchu.

— **Evropský hospodářský a sociální výbor** vždy měl a stále má zvláštní zájem o záležitosti týkající se cestovního ruchu, čehož dokladem je více než 11 stanovisek k cestovnímu ruchu přijatých od roku 1999, aktivní účast Výboru na různých fórech evropského cestovního ruchu svolaných Komisí a jeho podpora a zapojení do četných akcí k různým aspektům cestovního ruchu. Zvláštní zájem si zaslouží spolupráce mezi EHSV a ostatními institucemi na všech iniciativách, které byly jimi zahájeny v oblasti cestovního ruchu.

3.4 Toto stanovisko EHSV má kriticky zhodnotit sdělení Komise s ohledem na jeho příspěvky jak k politice, tak i k návrhu formy řízení, a učinit návrhy, které by obohatily ne-li text, tak alespoň s ním související diskuzi.

3.5 Toto stanovisko chce podobně jako stanovisko EHSV INT/317 týkající se sdělení Komise na téma obnovené politiky EU v oblasti cestovního ruchu vyjádřit a upřesnit následující myšlenky:

— cestovní ruch je právem každého občana, jak stanoví Světový etický kodex pro cestovní ruch, a nese s sebou povinnost řídit se osvědčenými postupy;

— jde o právo, které také vytváří přímé a nepřímé bohatství a ziskovost, zejména pro malé a střední podniky, a pro Evropu je proto strategickým odvětvím, které se ukázalo jako stabilní;

— kvalita služeb poskytovaných provozovateli služeb v tomto odvětví a odpovědnost spotřebitelů k místním komunitám jsou hodnoty, které musíme udržovat jako základ pro jeho kontinuitu;

— cestovní ruch má, anebo by měl mít, kladný dopad na místní a regionální hospodářství a sociální, kulturní a environmentální podmínky, jakož i na městské prostředí, a tak je nástrojem pro poznání jiných kultur a odlišných způsobů života a jednání a pro spolupráci mezi regiony;

— cestovní ruch je dynamické odvětví a významný zdroj pracovních míst nyní i do budoucna, se schopností vytvářet kvalitní a stálá pracovní místa se sociálními právy;

— cestovní ruch není imunní vůči problémům, jakými jsou přelidnění a sezónnost, které vedou ke ztrátě konkurenceschopnosti;

— věříme, že Agenda pro udržitelný a konkurenceschopný evropský cestovní ruch má praktický význam a jasné a ambiciózní cíle;

— model evropského cestovního ruchu je vnitřní nezbytností a může být celosvětovým referenčním zdrojem, bude-li založen nikoliv na pravidlech, ale na hodnotách kvality, udržitelnosti, dostupnosti atd., které jsou volně přijímány turistickými destinacemi a všemi zainteresovanými subjekty;

— základem a obohacením evropského modelu cestovního ruchu je různost destinací, rozdílné přístupy k cestovnímu ruchu a různé formy cestovního ruchu;

— tento model evropského cestovního ruchu, o který se zasazujeme, je účinným nástrojem podpory míru a porozumění mezi národy.

4. Konkrétní připomínky

4.1 Sdělení Komise jasně definuje návrh týkající se nutné rovnováhy mezi udržitelností a konkurenceschopností a způsob, jak toho v praxi dosáhnout. To vše je obsaženo ve sdělení menšího rozsahu, což vyžadovalo bezpochyby značné úsilí při shrnutí materiálu a při analýze řady dokumentů, stanovisek a debat. Je třeba zdůraznit, že cíle spočívajícího v jasném informování společnosti o základním názoru Komise týkajícím se budoucnosti odvětví a činností, které je třeba v tomto komplexním průmyslu provést, bylo dosaženo.

4.2 Argumenty týkající se agendy předložené ve sdělení se zdají být správné tím, že hodnotí ekonomický dopad cestovního ruchu a jeho schopnost vytvářet pracovní místa pro mladé lidi, a zároveň potřebnou vyváženost mezi udržitelností a konkurenceschopností, které si dlouhodobě vzájemně prospívají. Studie dopadu, jako např. uhlíkové stopy různých činností a oblastí, nebo omezení zátěže a kapacity jsou základními prvky pro skloubení a rovnováhu těchto proměnných. Základem rovnováhy mezi udržitelností a konkurenceschopností je to, že bude globálně respektován fakt, že aktivity v oblasti cestovního ruchu mají svá omezení a limitovanou míru tempa růstu.

4.3 Pravděpodobně by bylo bývalo vhodné ve sdělení podrobněji analyzovat novou Lisabonskou smlouvu, aby bylo zřejmé, jak se v něm agenda odráží a jaký pokrok znamená při uplatňování nové evropské politiky v oblasti cestovního ruchu. Nesmíme zapomínat, že členské státy a regiony opakovaně vyjádřily své přání zachovat si pravomoci v oblasti cestovního ruchu, nicméně si přejí, aby Evropská unie poskytovala podněty a koordinovala určité společné aspekty s cílem zlepšit konkurenceschopnost odvětví evropského cestovního ruchu. Příkladem je vytvoření a správa evropského portálu na podporu Evropy jako turistické destinace, což je hodnotným a obohacujícím příspěvkem pro zviditelnění celku států EU jako pestré a speciální turistické destinace.

4.4 Výzvy a cíle navržené ve sdělení Komise jsou zajisté hlavní výzvy a cíle, se kterými se bude cestovní ruch potýkat v příštích desetiletích. Hlavní výzvy spočívající v udržitelnosti a zlepšení konkurenceschopnosti jsou zajisté natolik obšírné, aby obsáhly všechny další důležité výzvy, k nimž patří zlepšení kvality, boj proti sezónnosti či větší profesionalita osob pracujících v cestovním ruchu, tedy výzvy, které jsou uvedeny i v agendě.

4.5 Ve sdělení je opakovaně vyzýváno ke spolupráci, neboť v souladu s novou politikou v oblasti cestovního ruchu se navrhuje, aby posílená spolupráce byla hlavní osou a charakterizujícím prvkem. Obzvláště důležité je zdůraznit roli odborů a zaměstnavatelských organizací, které musí být zapojeny do spolupráce a vyzvány k účasti na všech debatách a fórech a na provádění obecných opatření zaměřených na zlepšení situace v oblasti cestovního ruchu. Stejně tak by bylo vhodné podporovat stálé sítě turistických destinací a měst, které mají společný cíl týkající se zlepšení konkurenceschopnosti

a udržitelnosti. Výbor vítá podporu evropských destinací nejvyšší kvality a zdůrazňuje, že tento koncept musí zahrnovat řádnou úpravu pracovních a sociálních vztahů a účast odborů a zaměstnavatelských organizací v rámci dané destinace jako způsob zlepšení konkurenceschopnosti a udržitelnosti turistických destinací.

Významnou roli mají v oblasti svých pravomocí organizace spotřebitelů.

4.6 Komise se zavazuje provádět tuto novou politiku prostřednictvím spolupráce, nových specifických podpůrných opatření a koordinací mezi zúčastněnými stranami. Jasným cílem agendy je bezpochyby větší zodpovědnost všech zúčastněných stran odvětví. Generální ředitelství pro podniky a průmysl má dle názoru EHSV velmi důležitou roli při koordinaci všech evropských politik, které se přímo či nepřímo týkají cestovního ruchu a různých druhů destinací, které mají také specifické profily.

4.7 Výbor se také domnívá, že Komise by měla být aktivnější při spouštění iniciativ na území EU, jako např. přeshraniční sociální cestovní ruch v EU. EHSV konkrétně při několika příležitostech navrhoval, a činí tak i nyní, zřídit a podporovat Evropské fórum cestovního ruchu a pokročit v úvahách a analýze ke zřízení evropské poradní rady pro cestovní ruch a evropské agentury pro cestovní ruch, které by poskytovaly informace a sledovaly politiky a opatření v oblasti evropského cestovního ruchu. Také Komisi navrhuje, aby podporovala výzkum týkající se zavádění technologických platform v odvětví cestovního ruchu s cílem zlepšit marketing cestovního ruchu, zejména u možností nárůstu cestovního ruchu v rámci Evropy, a u oblastí, ze kterých případný cestovní ruch pochází (Čína, Indie, Rusko atd.).

4.8 Výbor se domnívá, že sdělení Komise se nevěnuje dostatečně roli informačních a komunikačních technologií (IKT) pro novou koncepci cestovního ruchu, a to jak z hlediska uživatelů, tak z hlediska podniků a zúčastněných stran odvětví. Prioritou pro příští léta musí být výzkum a rozvoj v oblasti cestovního ruchu za účelem lepšího využití těchto technologií. Výsledkem takto zaměřené práce bude lepší řízení destinací, podniků a turistů zaměřené na dosažení žádané rovnováhy.

4.9 Projevená vůle přijmout vhodná opatření, zejména opatření na lepší využití dostupných evropských finančních nástrojů, je důležitá, chybí však návrh programu specificky zaměřeného na zavádění významných cílů evropského cestovního ruchu v souladu s tím, jak jsou ve sdělení přesně uváděny.

Je třeba zajistit, aby všechny fondy zaměřené přímo či nepřímo na cestovní ruch účinně a efektivně naplňovaly cíle.

4.10 Není možné porozumět tomuto sdělení, aniž bychom zohlednili významný příspěvek zprávy skupiny pro udržitelnost cestovního ruchu; tento dokument byl důležitým zdrojem kritérií pro vypracování agendy, zejména pro přiřazení úkolů všem zúčastněným stranám odvětví. Několikaměsíční práce uznávaných odborníků byla bezpochyby plodná a poskytla doplňující a praktické pohledy na nejrůznější otázky týkající se udržitelnosti a konkurenceschopnosti.

4.11 Sdělení Komise v tomto případě neuvádí jasně, jaký význam přisuzuje statistikám v cestovním ruchu. Je zapotřebí, aby statistiky v cestovním ruchu byly jasně zapojeny do sledování provádění agendy a zejména, aby se v jejich rámci věnovalo více významu proměnným udržitelnosti, konkurenceschopnosti a zaměstnanosti.

4.12 Sdělení Komise jasně konstatuje nutnost integrovat politiky cestovního ruchu týkající se udržitelnosti a konkurenceschopnosti do ostatních politik Komise a celé EU, a tím zajistit naplňování cílů stanovených v agendě.

4.13 Jak již bylo uvedeno ve stanovisku EHSV s názvem Katovické prohlášení, dále ve stanovisku k tématu Cestovní ruch a kultura: dvě síly pro růst, ve stanovisku o obnovené politice EU v oblasti cestovního ruchu i v dalších dokumentech EHSV, bude nutné uskutečnit komunikační kampaně s cílem informovat a motivovat evropské občany, zejména mladé lidi.

4.14 Výbor se domnívá, že je zásadní, aby vzdělávání, jak formální, tak i při zaměstnání, pokrývalo potřeby podniků a aby zlepšovalo zaměstnatelnost osob. Certifikace a uznávání znalostí a dovedností na evropské úrovni má být nástrojem vedoucím k vytváření více pracovních míst lepší kvality v oblasti cestovního ruchu.

4.15 Za účelem zlepšení konkurenceschopnosti a udržitelnosti cestovního ruchu je třeba zohlednit specifika destinací. Výbor doporučuje, aby byly vypracovány politiky a návrhy, které by zohlednily specifika členských států, které z velké části závisí na cestovním ruchu a aby byly zohledněny potřeby různých území. Zároveň je třeba připomenout, že vzhledem k emisím a působení dálkové přepravy na životní prostředí může mít cestování do vzdálených destinací velmi nepříznivý dopad na klimatickou změnu. V budoucnosti je třeba klást větší důraz na výhody cestování do destinací, které jsou blíže východisku cesty a je možné se do nich přepravit za nižších emisí uhlíku.

V Bruselu dne 10. července 2008

předseda

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Dimitris DIMITRIADIS

PŘÍLOHA

ke stanovisku Evropského hospodářského a sociálního výboru

Tento text odstavce 4.15 stanoviska specializované sekce získal více než čtvrtinu hlasů, ale byl upraven pozměňovacím návrhem přijatým na plenárním zasedání:

„4.15 Za účelem zlepšení konkurenceschopnosti a udržitelnosti cestovního ruchu je třeba zohlednit specifika destinací. Výbor doporučuje, aby byly vypracovány politiky a návrhy, které by zohlednily specifika členských států, které z velké části závisí na cestovním ruchu a aby byly zohledněny potřeby různých území.“

Výsledek hlasování

Hlasů pro přidání nové věty: 48 Hlasů proti: 43 Zdrželo se hlasování: 16
